

спільних для всіх видів мовленнєвої діяльності, а також специфічних для кожного з них.

Одночасність формування основних видів мовленнєвої діяльності передбачає, по-перше, той факт, що з самого початку навчання розвиваються всі види мовленнєвої діяльності, що розвиток одного виду полегшує оволодіння іншими; по-друге, навчання потребує певної послідовності в роботі з видами мовленнєвої діяльності на кожному уроці [3, с. 28].

Поділяючи точку зору сучасних методистів, ми вважаємо, що взаємопов'язаним називається навчання, у процесі якого відбувається одночасне формування чотирьох основних видів мовленнєвої діяльності в рамках їх певного послідовно-часового співвідношення на основі загального мовленнєвого матеріалу і за допомогою спеціальних вправ.

Список використаних джерел:

1. Пассов Е.И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению. / Е.И. Пассов. – М. : Русский язык, 1989. – 276 с.
2. Стативка В.И. Взаимосвязанное обучение умениям речевой деятельности: Монография / В.И. Стативка. – Сумы: Редакционно-издательский отдел СумГПУ им. А.С.Макаренко, 2004. – 332 с.
3. Ф. де Соссюр. Курс общей лингвистики / Ф. де Соссюр. – М. : УРСС Эдиториал, 2007. – 257 с.
4. Цепова І.В. Уроки читання в 1 класі / І.В. Цепова, О.Я. Харченко. – Х. : Вид-во «Ранок», 2011. – 320 с.
5. Щёголева Г.С. Методические основы языкового образования и литературного развития младших школьников / Г.С. Щёголева. – М.: Высшая школа, 2003. – 328 с.

Волошина Л.Г.

аспірант,

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

КРЕАТИВНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ З ІНФОРМАТИКИ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ

Підготовка студентів з інформатики має здійснюватись на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що сприятиме формуванню їхньої пізнавальної активності, розвитку креативних якостей та інтелекту. Формування знань, вмінь та навичок генерувати оригінальні ідеї необхідно здійснювати на основі застосування методології креативної педагогіки, яка передбачає опанування студентами вміннями розробляти нестандартні, оригінальні способи рішення завдань на заняттях з інформатики; розвиток їхніх творчих здібностей й нахилів; забезпечення їх інструментарієм подолання психологічних бар'єрів мислення тощо. Реалізація методології креативної педагогіки передбачає таку організацію навчально-виховного процесу, за якої студент стає творцем, а основний навчальний

матеріал – засобом досягнення творчої мети, коли між викладачем та студентом встановлюються довірливі партнерські стосунки [5]. Ґрунтовно оволодіти знаннями з інформатики можна лише на індивідуально-творчому рівні, коли кожен студент засвоїть професійні знання, уміння й навички в особистісному контексті. Креативне навчання інформатики передбачає створення індивідуально-диференційованого навчального середовища, яке є найбільш комфортним з точки зору врахування особистісних потреб кожного студента. Тільки в цьому випадку можна досягти максимально можливого рівня розвитку креативності студентів.

Інтерес до творчої діяльності й пошуку підвищення резервів творчого потенціалу особистості засобами навчального процесу зумовив необхідність обґрунтування креативного підходу, який розглядають як саморегулюючий механізм ситуативної поведінки й самокоригувального процесу, що дозволяє проникнути в глибинні сфери людської психіки й керувати емоційними реакціями в цілісному сценарії самоактуалізації творчої особистості [1, с. 58].

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі вивільняє час для розвитку творчих здібностей студентів, вибору і реалізації способів виконання завдань різного рівня складності, сприяє розширенню можливостей використання комп'ютерно-орієнтованих методичних систем навчання для індивідуалізації та диференціації навчання, здійсненню систематичного об'єктивного контролю успішності студентів у процесі засвоєння інформатики [6].

У процесі реалізації креативного підходу до навчання інформатики завдання мають бути чітко окресленими: форми та способи здобування знань повинні стимулювати інтелектуальний розвиток і розвиток креативних здібностей студентів, орієнтувати їх на співробітництво й співтворчість у розв'язанні навчальних проблем. Цей підхід переконує в цінності міжособистісної взаємодії в навчанні і забезпечує формування культури перетворень, стимулює перетворення раніше набутих відомостей в нове знання [2, с. 48].

Креативний підхід до навчання виявляється у: суб'єктивному формулюванні навчальних цілей і завдань з урахуванням особистісної спрямованості освітнього процесу; створенні власної ціннісно-сміслової інтерпретації навчального матеріалу; варіюванні змістових елементів навчального матеріалу та виокремленні з нього суб'єктивно й особистісно-значимих елементів; використанні власного особистісного потенціалу для актуалізації мотиваційної й рефлексивної позиції в навчальній роботі; формулюванні авторських пропозицій щодо розв'язання навчальних завдань і виконання різноманітних завдань, проектів; виведенні з власного досвіду того, що потрібно зробити; особистісній, професійній рефлексії й самооцінці власної ефективності, формулюванні власних принципів, ідей, авторської системи [2, с. 48-49].

Створення нового освітнього продукту забезпечується використанням когнітивних, креативних та організаційних умінь і навичок при розв'язанні пізнавальних завдань. Креативний підхід не тільки переставляє акценти з

предметно-змістового аспекту на особистість, її креативні здібності, але й передбачає зміну характеру навчальної діяльності. Важлива така організація навчальної діяльності, що вимагає від студентів прояву інтуїції, імпровізації, прагнення й здатності до рефлексії, прогнозування і передбачення.

Приклад 1 (завдання креативної підготовки студентів): створити колаж «Фіалковий килим» за допомогою програми Adobe Photoshop 7.0.

Підготовка до виконання завдання: використовуючи ресурси Інтернету знайти і зберегти на запам'ятовуючому пристрої 10 різних зображень фіалок.

Послідовність виконання завдання: 1) створити новий білий аркуш розміром 700x700 пікселів; 2) по чергово відкривати файли, в яких зберігаються зображення фіалок; 3) виділяти зображення фіалок будь-яким інструментом виділення; 4) копіювати виділені фрагменти зображень по чергово на створений чистий аркуш; 5) за допомогою інструмента , розташувати зображення фіалок таким чином, щоб вони заповнили весь чистий аркуш не залишаючи вільного місця; 6) зберегти колаж на запам'ятовуючому пристрої.

Приклад 2: намалювати за допомогою програми Paint кілька кадрів з життя квітки від її «народження до цвітіння». Етапи життя квітки: 1) поява паростку; 2) зростання квітки; 3) поява бутону; 4) бутон розкривається; 5) квітка розквітла.

Такі завдання дозволяють не лише формувати інформатичні знання студентів засобами комп'ютерної графіки, а й формують їх художньо-естетичні здібності, творче мислення, уміння самостійно добирати та опрацьовувати графічні об'єкти тощо. Це пов'язане з тим, що комп'ютерна графіка впливає на естетичне ставлення до навколишньої дійсності, збагачує емоційно-чуттєвий досвід сприймання предметів і явищ, розвиває образне мислення, формує систему знань, понять та уявлень про художньо-виразні засоби образотворчого мистецтва, стимулює творчу активність, пов'язану з пошуком і реалізацією способів самовираження у сфері живопису, графіки та інших видів художньо-творчої діяльності [3, с. 59].

Таким чином, використання розглянутих вище знань з інформатики та інформаційних технологій сприяє гармонізації художньо-естетичного розвитку студентів. Креативний підхід до навчання передбачає специфічну організацію й структурування навчального матеріалу. Розвиток креативних здібностей студентів поєднаний з виробленням знань і вмінь через механізм саморозвитку та самоорганізації їх у навчальному процесі. Отже, запровадження у навчальний процес комп'ютерно-орієнтованих і телекомунікаційних технологій відкриває нові шляхи й надає широкі можливості для подальшої диференціації навчання, активізації творчих, пошукових, особистісно-орієнтованих форм навчання, підвищення його ефективності, мобільності й відповідності запитам практики.

Список використаних джерел:

1. Вишнякова Н.Ф. Креативная акмеология. Психология высшего образования: монография: в 2-х т. / Н.Ф. Вишнякова. – Т. 2. Прикладная креативная акмеология. – Изд. 2-е, доп. и перераб. – Мн.: ООО «Дэбор», 1999. – 300 с.

2. Іванова В.В. Креативний підхід до навчання як засіб формування креативної особистості майбутнього вчителя / В.В. Іванова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/Portal/soc_gum/Znpkhist/2011_4/11ivvomv.pdf (Портал Наукова періодика).
3. Комашко Н.В. Використання комп'ютерної графіки у підготовці майбутніх фахівців образотворчого мистецтва / Н.В. Комашко // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. Пед. науки . – 2009. – Вип. 142. – С. 58-60.
4. Общая психология: словарь / под ред. А. В. Петровского. – М., 2005. – 495 с.
5. Овчаров С.М. Розвиток креативності майбутніх учителів інформатики в процесі виконання індивідуальних завдань / С.М. Овчаров // Вісник Житомирського державного університету. Випуск 55. Педагогічні науки. – 2011. – С. 75-78.
6. Петухова Л.Є. Особливості імплементації ІКТ у навчально-виховний процес вищої школи [Електронний ресурс] / Л.Є.Петухова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – № 4. – Ресурс доступу до журналу: <http://www.ime.edu-ua.net/em8/emg.html>.

Діденко Н.М.

аспірант,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА В СИСТЕМІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Профілізація навчання на сучасному етапі створює оптимальні умови для розкриття природних задатків школярів, інтересу до майбутньої професійної діяльності, створення власної освітньої системи.

Метою профільного навчання української мови (філологічний напрям, профіль – українська філологія) є формування інтелектуально розвиненої, морально досконалої, національно свідомої, духовно багатого мовної особистості, яка вільно володіє виражальними засобами сучасної української літературної мови, її стилями, різновидами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо), відзначається готовністю до подальшого професійно-орієнтованого навчання, спроможна самостійно визначати цілі самонавчання, самовиховання й саморозвитку та діяльнісно їх реалізовувати [5, с. 3-5].

За загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти вивчення мови має базуватися на потребах, мотиваціях, характеристиках і ресурсах учнів, тобто індивідуальний підхід стає пріоритетним. Такий принцип навчання цілком прослідковується в позакласній роботі, що має стати додатковим ресурсом поглибленого вивчення у профільних класах [1, с. 24].

В умовах профільного навчання ефективність розвитку комунікативних умінь інтелектуально розвиненої особистості на профільному рівні залежить від цілеспрямованого пошуку шляхів удосконалення організації рідномовної освіти. Позакласна робота цілком може слугувати вагомим чинником підвищення знань з рідної мови.